

Estic seguint amb molta atenció el debat sobre el futur de la institució iniciat pel Jordi Pericot, l'escrit del qual comparteixo gairebé en tot.

Només fa un any que sóc acadèmia de la Reial Acadèmia i ha alguns mecanismes de funcionament que no acabo d'entendre —amb el temps tot arribarà— però sí he copsat alguns problemes que trobo preocupants.

Em preocupa la manca de visibilitat social de l'Acadèmia. Em sembla que aquesta és el resultat de la manca d'un projecte clar i articulat destinat a incidir en la política cultural i artística de la societat catalana del segle XXI.

Jo també crec que l'Acadèmia s'enfronta a una crisi d'identitat. Això no és inusual perquè el món evoluciona més ràpidament que moltes institucions sorgides de la societat civil que s'enfronten al dolorós fet que el temps, l'administració pública o la mateixa dinàmica social acaba deixant desfasades. Exposaré alguns fets.

Afortunadament durant els últims 40 anys hem assistit a un increment exponencial dels equipaments culturals públics i privats destinats a la promoció de les arts plàstiques, l'arquitectura, la música, el disseny, el cinema, etc. El consum cultural és paral·lel a aquest creixement de tal manera que l'anomenada "indústria cultural" és una de les més dinàmiques i econòmicament més rellevants de la societat postindustrial en què vivim. No tinc clar quin paper ocupa o pot ocupar l'Acadèmia en aquest dinàmic i competitiu circuit.

També ha crescut exponencialment el nombre de facultats i escoles universitàries destinades a l'ensenyament i la investigació de les arts. El que abans eren ensenyaments artesans o d'ofici s'han convertit en professions acreditades per títols de llicenciatura (ara Grau) que desemboquen en doctorats guiats per l'objectiu de la recerca entesa com la creació de nous coneixements. Les universitats disposen de pressupostos i estructures adequades per fer-la perquè, a banda de formar professionals, la seva missió principal és la investigació. Em sembla que l'Acadèmia no disposa d'infraestructura i mitjans per practicar i potenciar la generació de coneixement com ho fan els altament especialitzats departaments de les universitats.

Aquí vull mencionar també el paper que fan els mitjans de comunicació en la difusió de les arts. Hi ha interessants programes de ràdio i televisió dedicats a les arts, tant les contemporànies com les tradicionals; infinitat d'emissores de ràdio dedicades a la música (Clàssica, popular, pop, jazz, etc.) i ara un ja es pot baixar d'internet i a la carta tota mena de concerts interpretats pels millors solistes del món. Tots els diaris tenen seccions i monogràfics de cultura i art amb crítica d'exposicions, llibres, entrevistes a artistes i notícies d'actualitat. Això també es pot trobar a internet on hi ha pàgines especialitzades en art i portals que condueixen a museus i institucions on es poden fer visites virtuals de gran qualitat. Ara hi ha molts artistes que no necessiten difusió

perquè ells mateixos se la fan a través de la xarxa i tenen els seus blogs, presència a Facebook, Twitter, etc.

La missió de difusió de les arts de l'Acadèmia podia ser molt pertinent fa 200 anys, però ara no podem amagar el fet que amb els instruments i mitjans que disposa això és problemàtic. Estic d'acord amb el Jordi Pericot quan diu que una *société savante* no ha de produir com una universitat, una administració o un museu, que resta com una autoritat ben connectada —amb la societat?— cosa que al cap i a la fi és la garantia de la seva independència i de la seva perspectiva. Però dubto que hagi de ser silenciosa. Si l'Acadèmia no pot promoure les arts com ho fa la xarxa d'institucions públiques i privades, si no pot dedicar-se a la investigació com ho fan les universitats, si no pot difondre com ho fan els mitjans de comunicació i a més resta silenciosa, de què li serveix a la societat? No oblidem que rebem diners públics, impostos dels ciutadans, i si no retornem a la societat allò que ens dona pot molt bé ser que els polítics acabin decidint que som un ens inútil. Amb l'escenari de retallades actuals em sembla que aquesta hipòtesi no és descabellada.

Crec que hem de discutir en profunditat quin ha de ser el paper d'una *société savante* de les arts en la Catalunya del segle XXI. Quins han de ser els seus objectius i activitats. Jo crec que ha de ser activa, crítica, independent i agosarada i ha de fer-se sentir. Però aquesta és només la meva modesta opinió. En qualsevol cas em semblaria irresponsable deixar les coses com estan i no emprendre un projecte de transformació de l'Acadèmia. Ens hem de fer algunes preguntes senzilles però molt transcendents com per exemple: d'on venim? on som? on anem?

Transformar l'Acadèmia suposa revisar els estatuts i posar l'organització i la maquinària administrativa al servei d'uns objectius realistes i viables. Serà un camí difícil i ple d'entrebancs però crec que val la pena.

Isabel Campi, 19 de març de 2012

PD. Voldria dir-li a l'amic Pericot que les sessions seran interessants si tenim entre mans un projecte engrescador i que abans de penjar coses a la xarxa hem de pensar quines coses fem.